

Vargens återkomst

- effekter på andra rovdjur och asätare

Camilla Wikenros, Håkan Sand, Olof Liberg,
Henrik Andrén och Per Ahlqvist

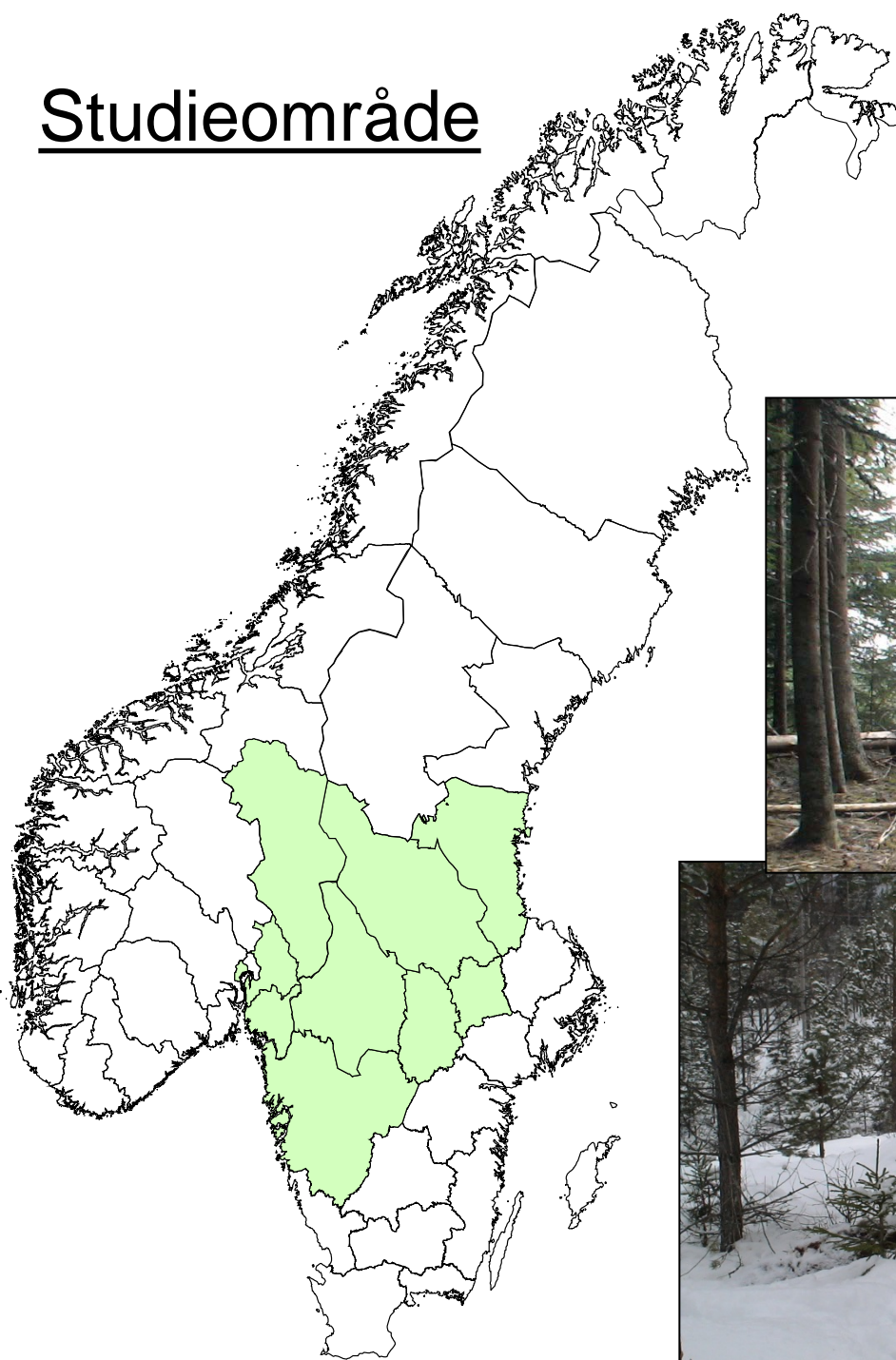

Foto: H. Andrén

Dagens prat

1. Hur har återetableringen av varg påverkat lodjurspopulationen?
2. Har närvaron av varg påverkat kadavertillgången för asätare?
3. Vilka asätare kan komma att gynnas av vargförekomst?

Studieområde

Snöspårning och VHF/GPS-sändare

Foto: K. Johansson

Foto: H. Sand

Foto: H. Sand

Kameror vid vargdödade älgar

Olika databaser

- inventeringsdata
- avskjutningsstatistik
- viltolyckor

Från:

- Viltskadecenter
- Länsstyrelserna
- Jägareförbundet
- Nationella viltolycksrådet

Konkurrens mellan arter

Direkt konkurrens (Rosenzweig 1966)

- aggressivt beteende
- kan påverka habitatutnyttjande, minska täthet eller orsaka lokalt utdöende av den underordnade arten

Indirekt konkurrens (Palomares and Caro 1999)

- utnyttjar samma resurser
- beror på tillgängligheten av resurser

Ingen konkurrens mellan arter

- Trots hemområdesöverlapp och/eller samma bytesval
- temporärt undvikande
 - rumsligt undvikande (Carothers and Jaksic 1984)
 - selektion för olika åldersklasser av samma bytesdjur (Hussemann *et al.* 2003)

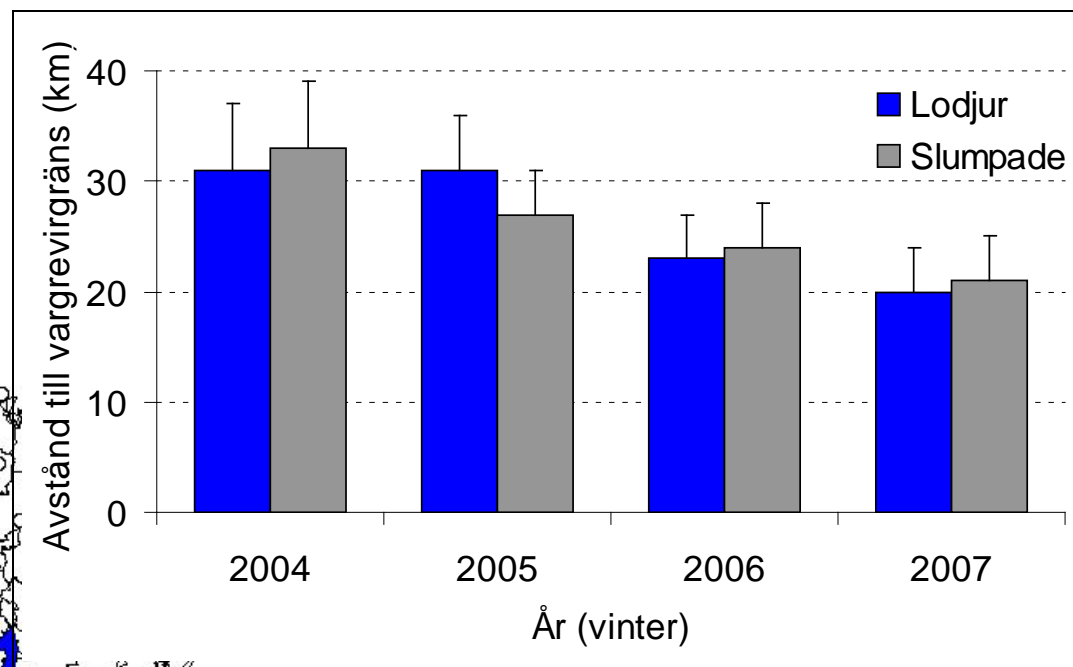
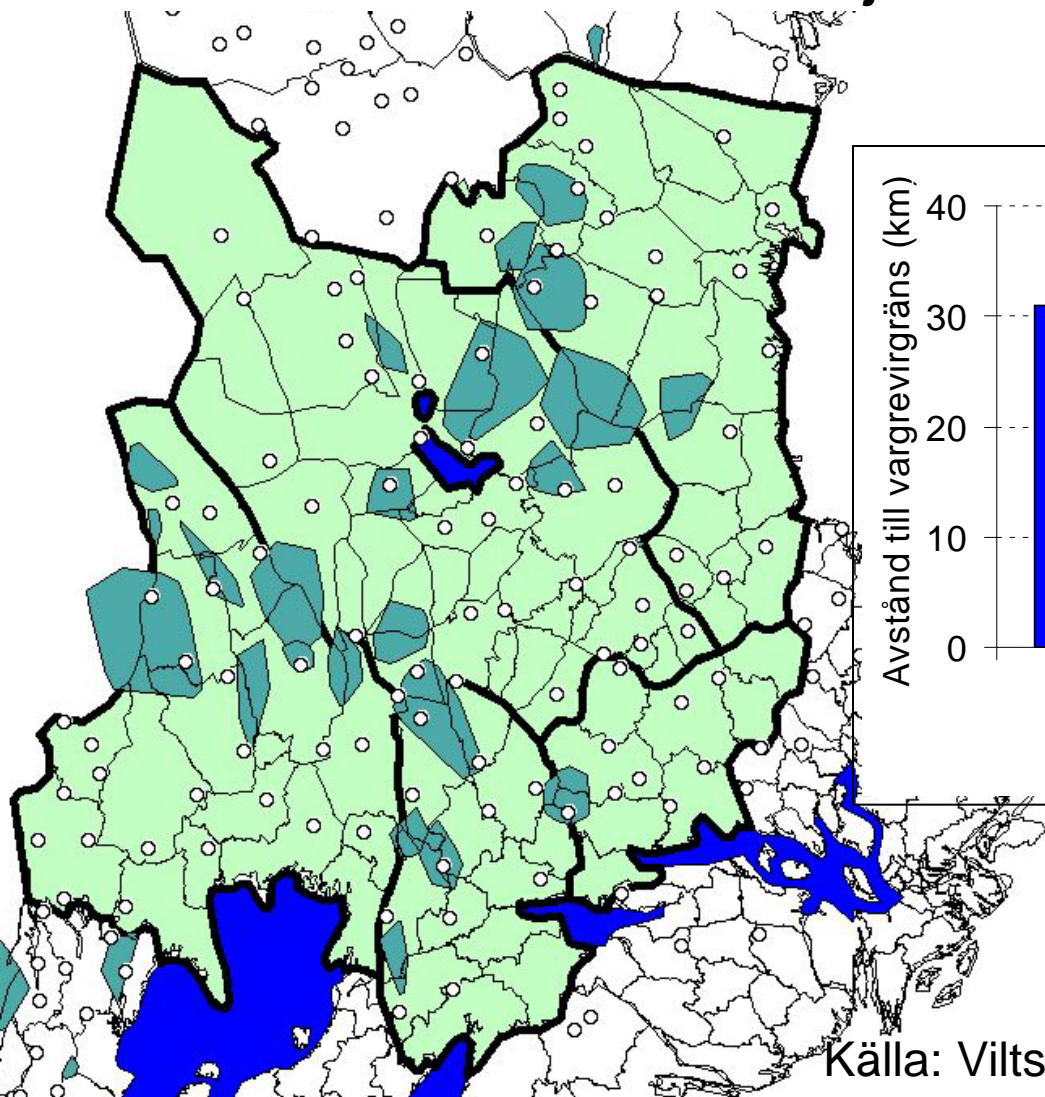
Varför förväntad konkurrens mellan varg och lodjur?

- samma habitatval (May *et al.* 2008)
- rådjur som gemensamt byte (Olsson *et al.* 1997, Aanes *et al.* 1998)
- varg konsumerar kadaver
- direkt konkurrens högst vid 2-5 gångers storleksskillnad (Donaldo and Buskirk 2006)
(lodjur: 15-25 kg, varg: 35-50 kg)

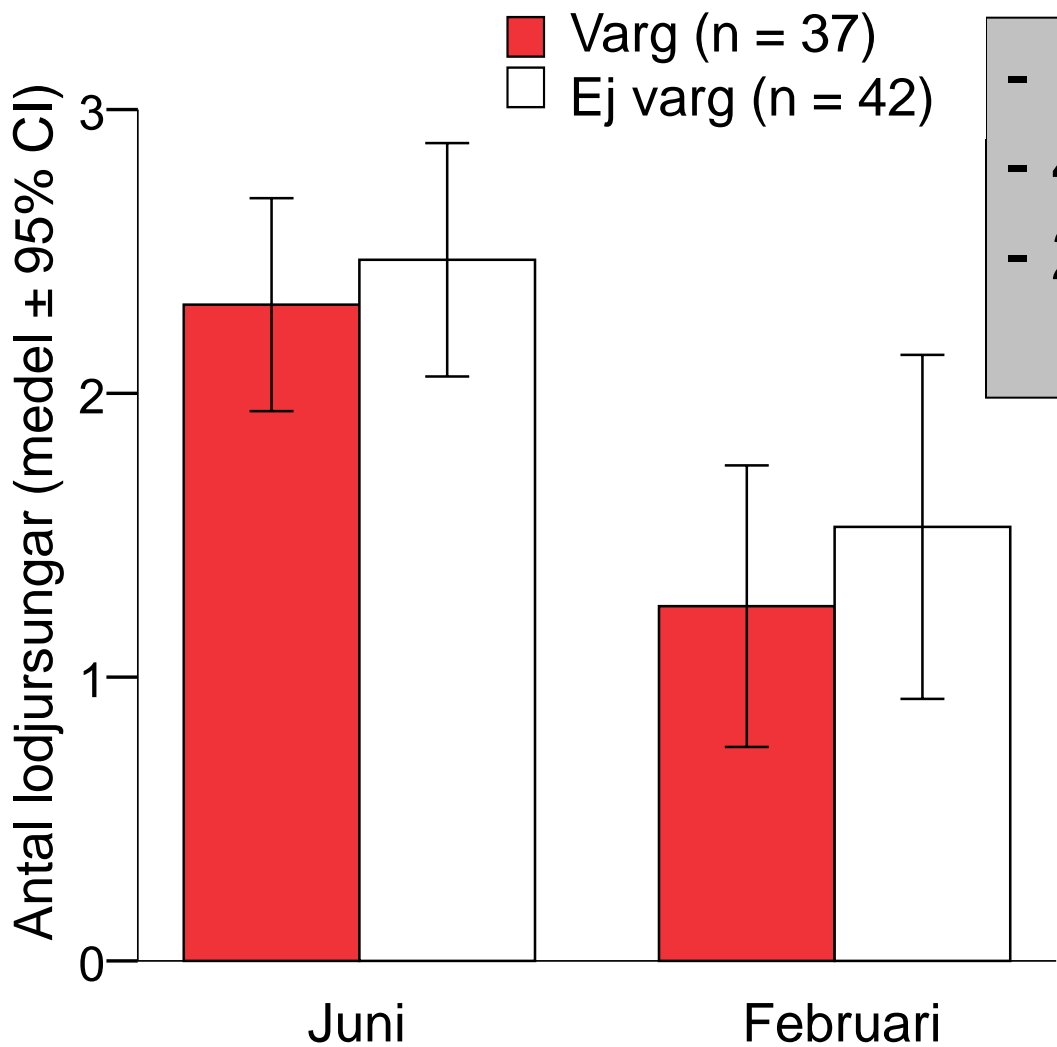
Ingen konkurrens mellan varg och lodjur

- Lodjur undviker inte vargrevir

Källa: Viltskadecenter och länsstyrelserna

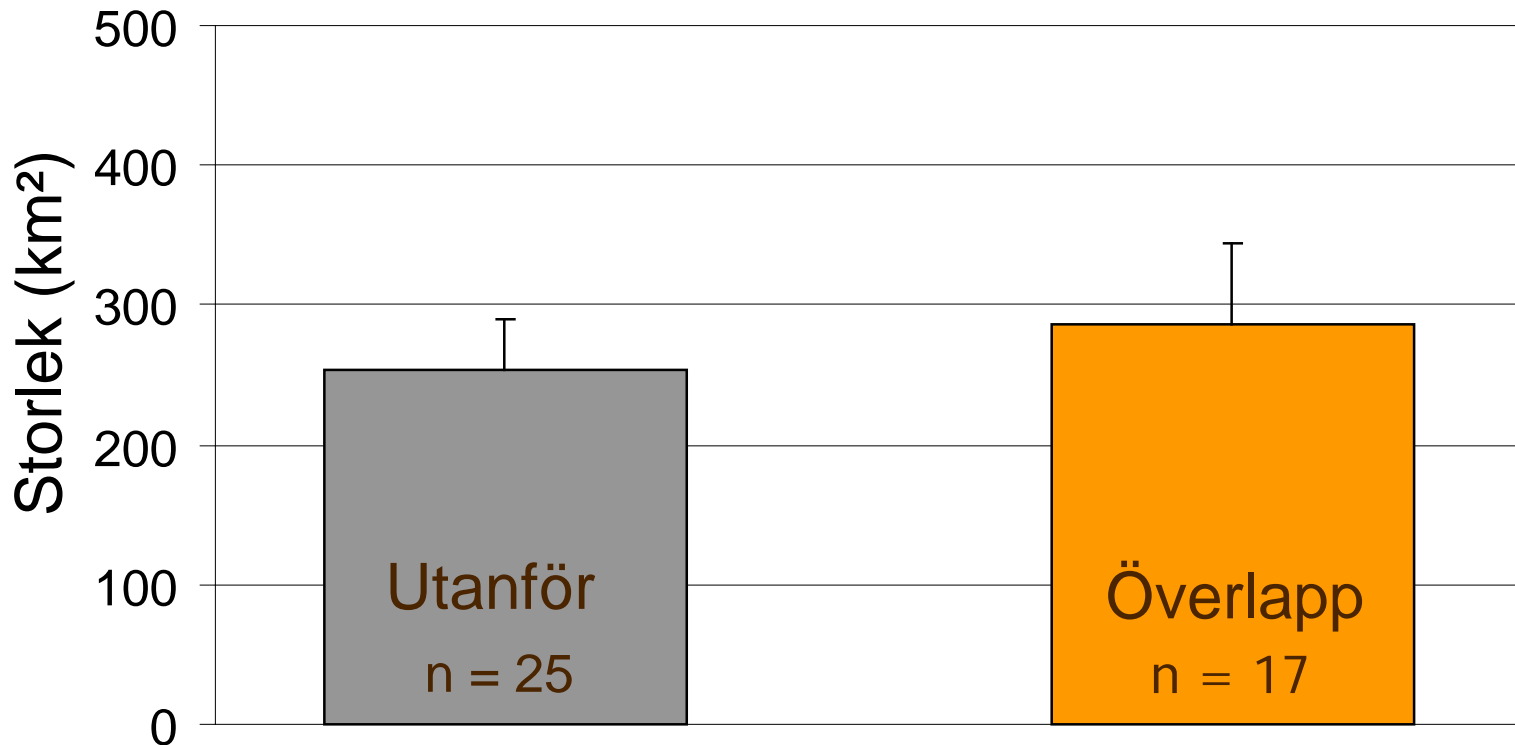
Varg påverkar inte överlevnaden hos lodjur

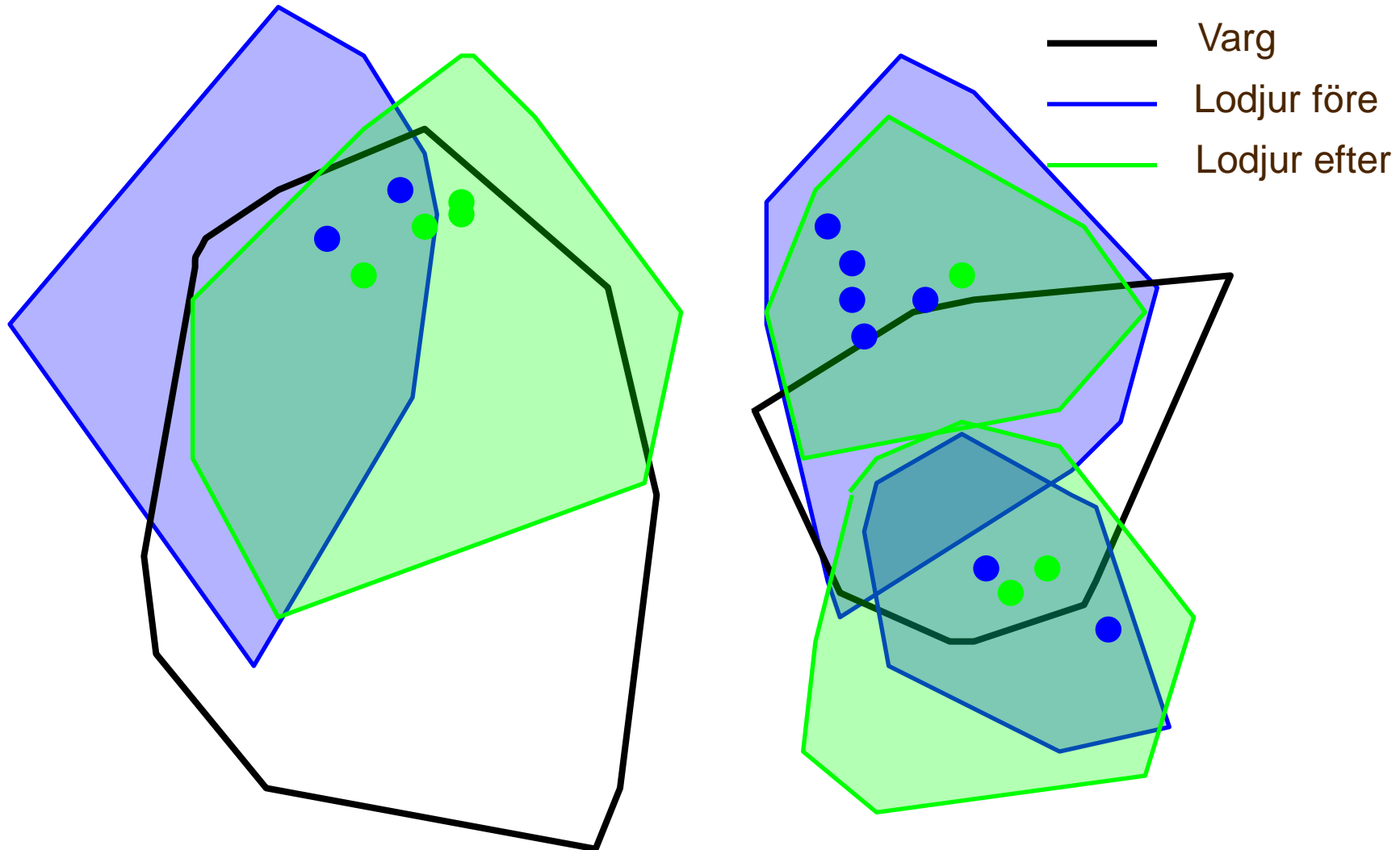
- 15 600 km snöspårning
- 429 vargdödade byten
- 2 091 vargspillningar
- 0 lodjur vargdödade

Varg påverkar inte lodjurens hemområdesstorlek

... eller deras belägenhet och yngelplats

Varför ingen konkurrens mellan lodjur och varg?

- olika bytesdjur i vårt studieområde
- hög bytestäthet

Mer mat till asätare med varg?

- Kadaver är en viktig födoresurs för asätare under vintern/våren (DeVault *et al.* 2003)
- Exemplet Yellowstone, USA
 - minskad naturlig dödlighet pga. klimatförändringar
 - återetablering av varg minskar variationen av kadaver inom och mellan år (Wilmers *et al.* 2003)

Bidragsgivare

- **Formas**
- Naturvårdsverket
- Jägareförbundet
- WWF Sverige
- Rovdjursföreningen
- Olle and Signhild Engkvists Stiftelse
- Carl Tryggers Stiftelse

02/23/08 19:23:15